

Riktlinjer för Alingsås kommuns minoritetspolitiska arbete

Antagen av kommunstyrelsen XXXX-XX-XX

Inledning

Sverige har fem nationella minoriteter som utgör en del av det svenska kulturarvet. De nationella minoritetsspråken ska kunna bevaras och utvecklas som levande språk i Sverige. De nationella minoriteterna ska ges möjlighet att tillägna sig, bruka och utveckla sitt modersmål och utveckla en egen kulturell identitet. De nationella minoriteterna ska kunna överföra sitt minoritetsspråk och sin kultur till nästa generation. Dessa rättigheter beskrivs i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Kommunerna har tidigare fått kritik för att inte ha varit tillräckligt medvetna om minoriteternas rättigheter och inte heller arbetat tillräckligt aktivt med dessa frågor.

I syfte att öka kommunernas medvetenhet och konkreta arbete rörande minoriteternas kultur och språk har därför riksdagen infört nya lagkrav. Ett av dessa krav går ut på att kommunerna ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter på ett bättre sätt. Ett annat är att kommunen ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Med anledning av detta har nedanstående föreslagna informationstext samt riktlinjer arbetats fram.

Information om rättigheter

I Sverige har vi fem nationella minoriteter: Judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Vi har också fem minoritetsspråk: Jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Personer som tillhör en nationell minoritet har rätt att bli informerade om sina rättigheter oavsett vilket nationellt minoritetsspråk de talar och var i Sverige de bor.

Enligt svensk lag ska:

- minoritetsspråken skyddas och främjas,
- de nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur,
- kommuner och landsting ska informera om minoriteternas rättigheter och ge dem inflytande i frågor som berör dem,
- kommuner och landsting ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete,
- kommuner, om de har tillgång till personal som pratar något av minoritetsspråken i äldreomsorgen, ska erbjuda den som begär det, möjlighet att få omsorgen tillgodosedd av personal med sådan språkkunskap. Personalen ska också i samband med sådan omsorg beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

Länsstyrelsen i Stockholms län är tillsammans med Sametinget ansvariga för att samordna och följa upp hur Sveriges minoritetspolitik genomförs i landets kommuner.

För mer information se www.minoritet.se.

Riktlinjer för arbetet med nationella minoriteter

Information

Kommunen ska på sin webbplats tillhandahålla uppdaterad information om de nationella minoriteternas rättigheter samt anvisningar om hur mer information i ämnet kan inhämtas.

Kommunens växel ska känna till de nationella minoriteternas rättigheter och även kunna svara på enklare frågor i ämnet, växeln lotsar vidare till sakkunnig person för att få svar på frågor som kräver djupare kunskaper.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar för att kommunen, på ett tydligt sätt, informerar kommunens elever och deras vårdnadshavare om rätten till modersmålsundervisning på de nationella minoritetsspråken.

Vård- och omsorgsnämnden ska, om de har tillgång till personal som pratar något av minoritetsspråken i äldreomsorgen, informera om möjligheten att få omsorgen tillgodosedd av personal med sådan språkkunskap.

Främjande

Samtliga delar i kommunens organisation ska arbeta för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken samt att i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

Varje nämnd ska i sin verksamhet beakta och uppmuntra förslag som syftar till att bidra till dessa ändamål.

Kultur- och utbildningsnämnden ska vid planering av sin verksamhet möjliggöra för arrangemang och aktiviteter som sprider kunskap i kommunen om de nationella minoriteternas språk och kultur.

Kontakter

Kommunen ska i mån av tillgänglig kompetens tillgodose ett önskemål från en enskild att kommunicera på ett nationellt minoritetsspråk. Kunskaper i ett sådant språk ska därför ses som meriterande när kommunen rekryterar personal. Det ankommer på respektive förvaltning att känna till vilken eller vilka medarbetare som behärskar något av de nationella minoritetsspråken.

Samråd

Innan ett beslut fattas som rör de nationella minoriteterna ska respektive nämnd om möjligt samråda med representanter från den grupp eller de grupper som berörs.

Samordning och uppföljning

Hur lagen efterföljs av kommunerna följs upp på nationell nivå. Lagen ska implementeras i ordinarie verksamhetsuppföljning.